

KANSAINVÄLINEN VERKOSTOITUMINEN TUKEE LUOMUN OPETUKSEN KEHITTÄMISTÄ

Tekijät: Ritva Mynttinen ja Anne Honkanen, Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti; Jeroen Poelert, Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti ja Wageningen University

KOULUTUSTARJONTAA SELVITETTIIN

Kansainvälinen yhteistyö ja verkostoituminen tarjoavat hyviä mahdollisuuksia luomun opetuksen edistämiseen Suomessa. Asiaa selvitettiin osana Luomun opetuksen nykytila ja koulutuksen kehittämistarpeet (LUKOKE) -hanketta, jossa tuotetaan tietoa luomun opetuksen lisäämiseksi ja kehittämiseksi Suomessa sekä kansainvälisten verkostojen rakentamiseksi. Selvitys tehtiin huhti-heinäkuussa 2023.

Aluksi koottiin verkkohauilla tietoa eurooppalaisista koulutusorganisaatioista, jotka käsittelevät luomun opetuksessaan. Tämän jälkeen opetuksen yhteyshenkilöille lähetettiin kysely ja osaa myös haastateltiin.

Selvitys kattoi 45 oppilaitosta 27 eri maassa: 31 yliopistoa, 7 ammattikorkeakoulua, 2 ammattikoulua, 5 muuta oppilaitosta (Kuva 1). Lisäksi kyselyyn vastasi 15 henkilöä lähinnä korkea-asteen oppilaitoksista.

TARJONNASSA KOROSTUU ALKUTUOTANTO

Kaikki selvityksen oppilaitokset sisällyttävät opetuksensa luomua jossain määrin, esim. opetusohjelmina, suuntautumisvaihtoehtoina, kursseina tai osana muita sisältöjä. Verkkosivujen teksteissä korostuvat yleisemmät aiheet, kuten luomutuotanto, maataloustieteet, kestävä maatalous ja ruokajärjestelmät (Kuva 2).

Kyselynkin mukaan eniten opetetaan luomun alkutuotantoa, varsinkin kasvintuotantoa (Kuva 3). Myös taloutta, markkinointia, kuluttajakäyttäytymistä, politiikkaa, lainsäädäntöä, maan kasvukuntoa ja ympäristönhoitoa käsitellään.

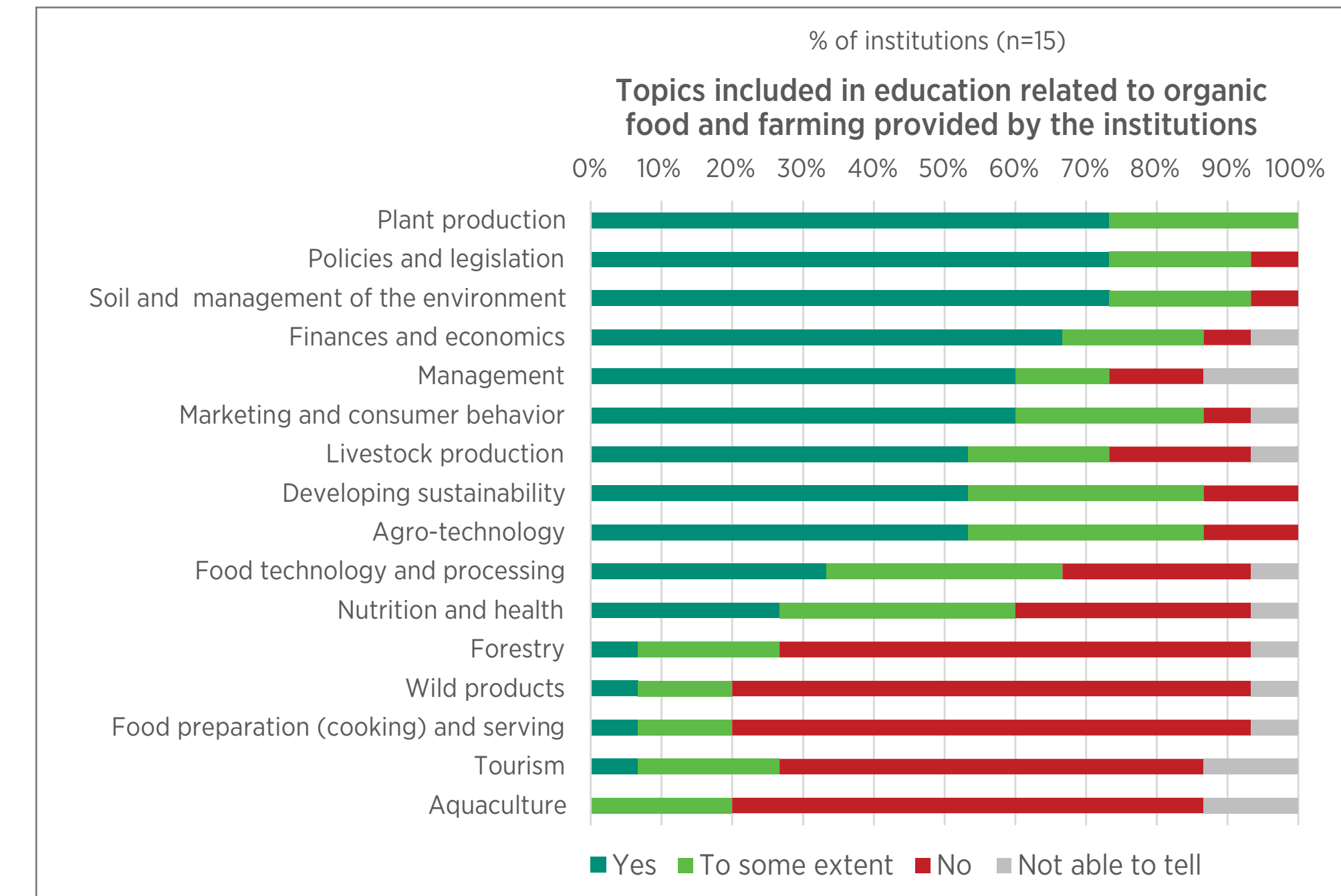
Sitä vastoin Luomu 2.0 – Suomen kansallisen luomun ohjelman tavoitteille tärkeitä aiheita – metsätalous, keruutuotteet, ruoan valmistus, matkailu ja vesiviljely – oli harvemmin tarjolla luomun näkökulmasta.

ASiantuntijoita tarvitaan

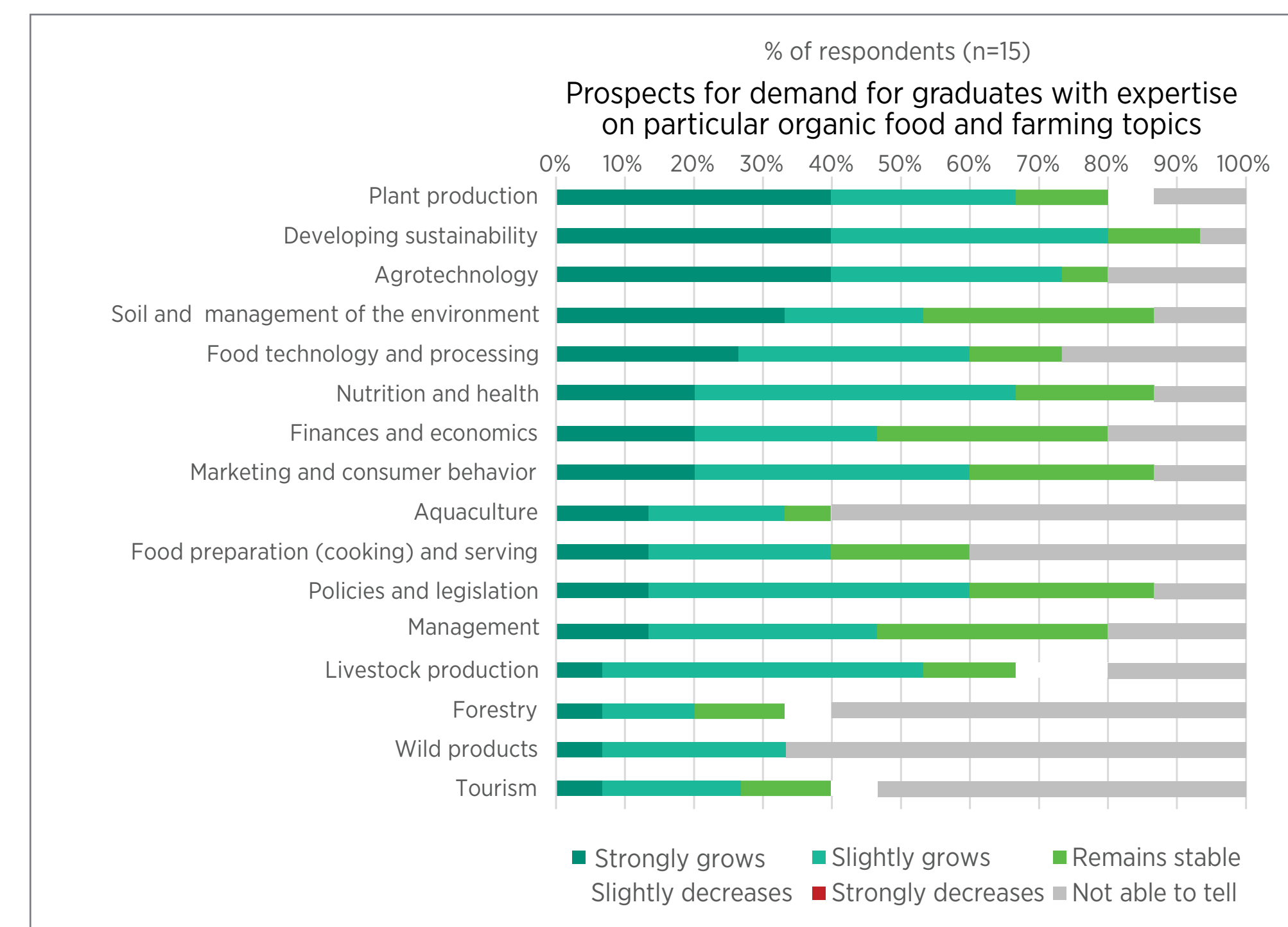
Haastateltavat näkivät, että tulevaisuudessa luomun asiantuntijoita tarvitaan yhä enemmän varsinkin kasvintuotannossa, kestävyiden kehittämisessä ja maatalousteknologiasa (Kuva 4). Myös eläkkeelle jääville yrittäjille, varsinkin luomuelintarvikealalla, tarvittaisiin jatkajia.

Kuva 2. Ydinaiheita verkkohauilla löydettyjen luomun opetusohjelmien ja -opintojaksojen nimissä.

Kuva 3. Luomun opetustarjonnan aiheita kyselyyn vastanneiden oppilaitoksissa.

Kuva 4. Kyselyyn vastanneiden arviota luomun asiantuntijatarpeesta eri aihealueilla.

Yhteistyö- mahdollisuuksia

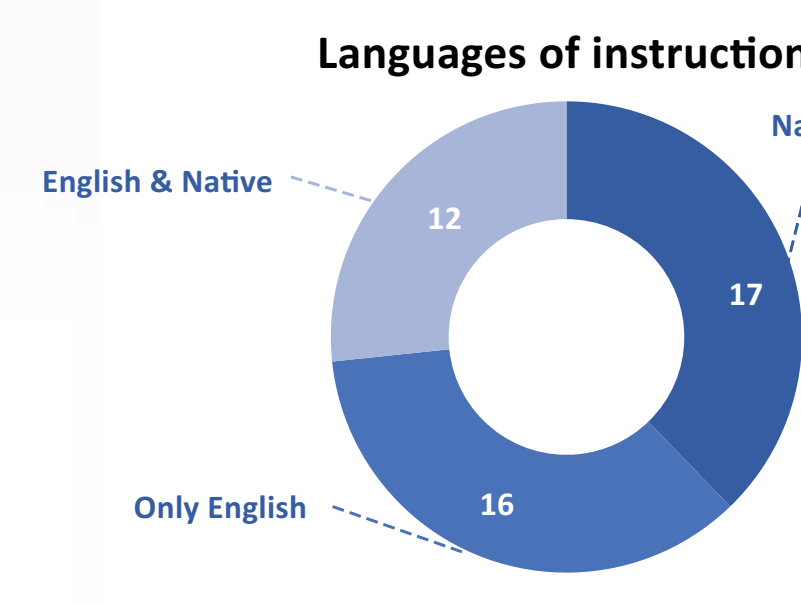
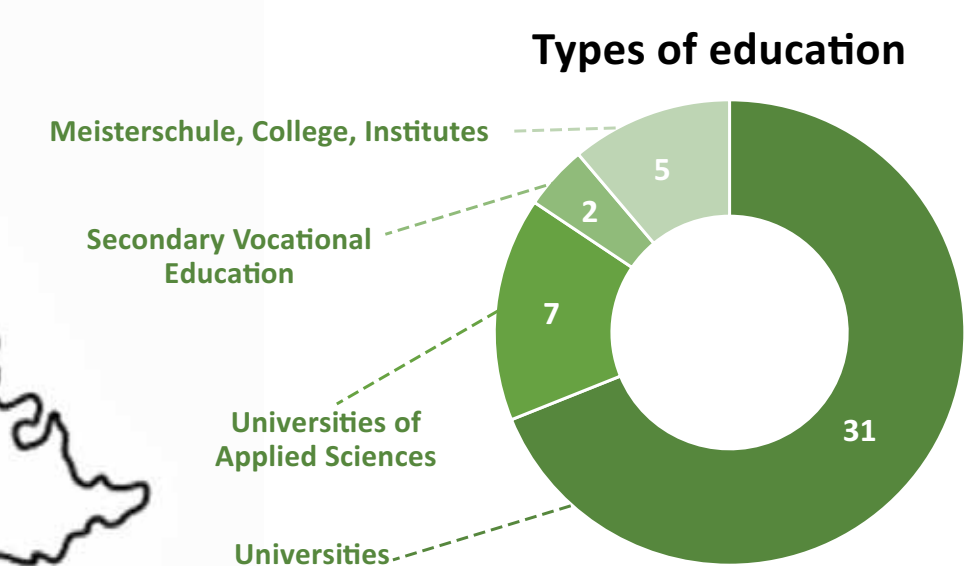
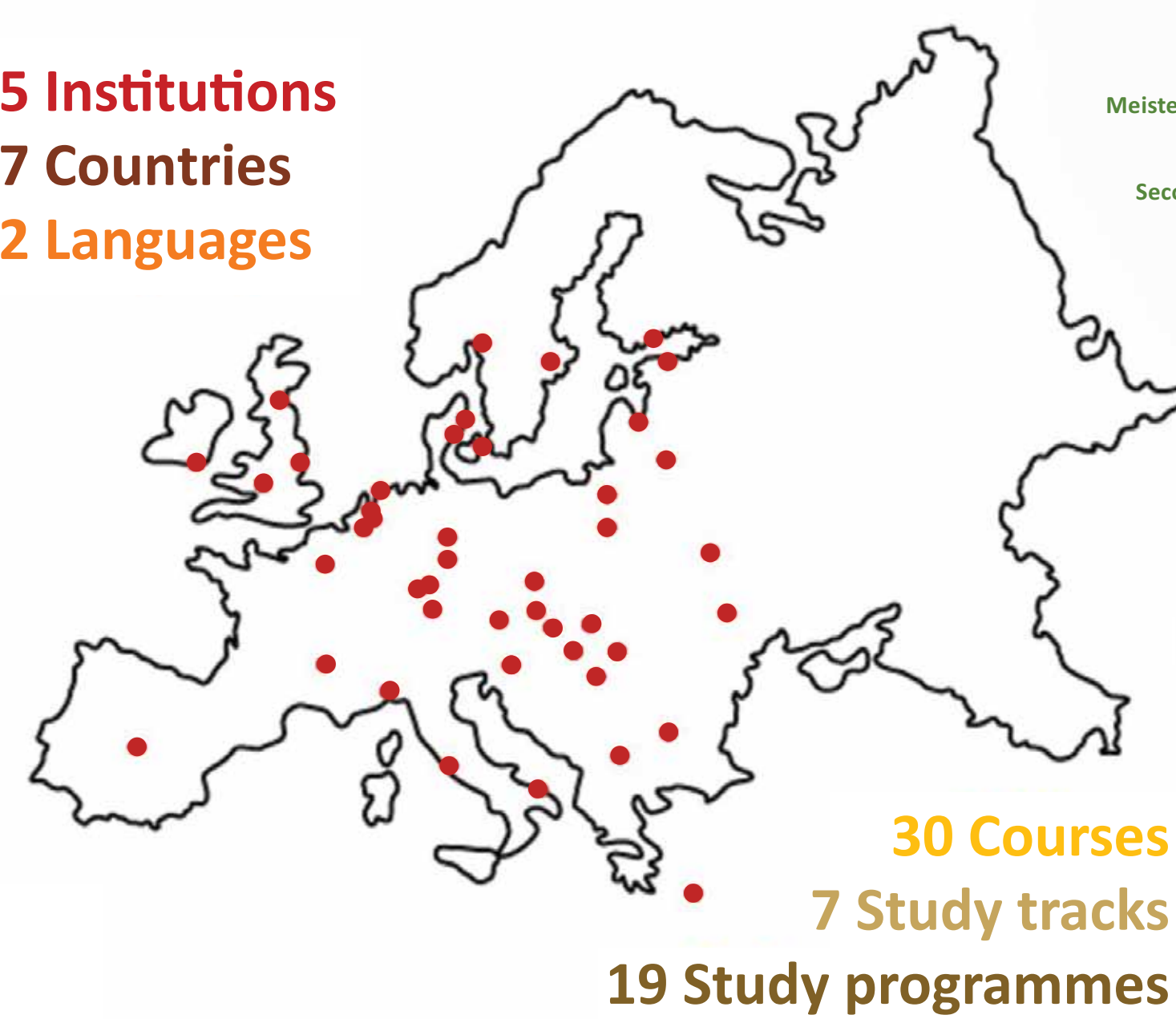
Yhteistyö ja verkostoituminen kiinnostavat useimpia kyselyyn vastanneista. Luomun nykyistä opetustarjontaa tultaneen myös kehittämään monien vastaajien organisaatioissa, uusiakin opintoja suunnitellaan.

Verkostoja on myös jo olemassa, kuten korkea-asteella European Network of Organic Agriculture Teachers (ENOAT) ja European Master in Organic Agriculture and Food Systems (EUR-Organic).

Opetuksen yhteiskehittäminen ja keskustelut kansainvälisesti tarjoaisivat mahdollisuuden laajentaa ja syventää luomun opetustarjontaa, kunhan muistetaan opetussisällöissä huomioida myös suomalainen toimintaympäristö erityisesti markkinoiden, politiikan ja viljelyolojen suhteen. Vesiviljelyn osalta on vielä tarvetta rakentaa yhteyksiä keskittyen oppilaitoksiin, jotka käsittelevät aihepiiriä Suomen kaltaisissa oloissa.

Organic Food and Farming Education in Europe, covered in the web search

45 Institutions
27 Countries
22 Languages

Kuva 1. Yleistietoa verkkohaun kattavuudesta.